NAPRZÓD
DZIENNIK SOCJALISTYCZNY
ORGAN WK PPS CENA — 2 — ZŁ
ROK 55 KRAKÓW • SOBOTA 7 • WRZEŚNIA 1946 R. NR. 209

Byrnes precyzuje stosunek St. Zjedn. do Niemiec

USA poprą stanowisko Polski
w sprawie granicy z Niemcami

LONDYN 7. 9. (BBC). Minister Spraw Zagranicznych Stanów Zjednoczonych James Byrnes złożył obszerne oświadczenie polityczne dnia 5-go bm. w Stuttgarcie wobec dwutysięcznego audytorium urzędników sojuszniczych zarządów wojskowych i przedstawicieli administracji Niemieckiej.

St. Zjdn. będą czuwać nad Europą

Byrnes powiedział: „Naród niemiecki musi pamiętać, że Stany Zjednoczone Ameryki nie będą na przyszłość przyglądać się z daleka polityce europejskiej, jak to miało miejsce po roku 1918. W r. 1918 myśleliśmy, że nie będziemy już nigdy brali udziału w żadnej wojnie europejskiej, dziś jednak tego błędu nie popełnimy. Będziemy się interesować sprawami Europy, będziemy popierać Organizację Narodów Zjednoczonych wszelkimi środkami i siłami na jakie nas stać i wierzymy, że Organizacji Narodów Zjednoczonych uda się powstrzymać ewentualnych napastników od rozpętania nowej wojny".

„Przechodząc do sprawy demilitaryzacji Niemiec — oświadczył Byrnes — że w Poczdamie uchwalono uwolnić naród niemiecki od ducha militaryzmu i hitleryzmu, a natomiast rozszerzać i pogłębiać przyrodzoną energię i zdolności narodu niemieckiego w kierunku pracy pokojowej.

Minister Byrnes zwrócił uwagę, iż dwukrotnie w ciągu życia jednej generacji naraziły Niemcy świat na wojnę, a sąsiadów swoich na zniszczenie. Jest rzeczą sprawiedliwą, żeby teraz dokonały naprawy tych zniszczeń".

Dalej powiedział minister Byrnes, że nie leży w interesie Niemiec, aby stały się narzędziem, albo partnerem któregokolwiek z państw usiłujących naruszyć równowagę między wschodem i zachodem.

Rewizja układów poczdamskich

Przechodząc do spraw gospodarczych Niemiec oświadczył mówca, że Stany Zjednoczone opierają się nadal na postanowieniach poczdamskich z tym jednak zastrzeżeniem, że niektóre punkty tego układu w przedmiocie produkcji przemysłowej muszą ulec rewizji, którą winna przeprowadzić Sojusznicza Rada Kontrolna.

Ugoda poczdamska zakłada administrowanie Niemcami jako całością gospodarczą, nie uwzględnia jednak tego, że produkcja przemysłowa Niemiec musi być podwyższona dlatego, że z niej muszą być płacone odszkodowania. Nadszedł czas, że nie można traktować granic stref jako samowystarczalnych jednostek gospodarczych.

Minister Byrnes przypomniał amerykański projekt fuzji stref oceniając współpracę rządu Wielkiej Brytanii, który dotąd jedyny zgodził się na propozycję amerykańską. Sojusznicza Rada Kontrolna ani nie rządziła sama, ani nie pozwoliła rządzić Niemcom. Nie utworzono żadnego organizmu dla spraw jednolitego transportu, ani urzędu rolniczego, ani zjednoczenia przemysłowego.

Projekt niemieckiej rady narodowej

W ostatniej części swojego przemówienia minister Byrnes omówił zagadnienie polityczne z punktu widzenia przyszłości Niemiec twierdząc że naród niemiecki powinien zacząć budować demokrację od fundamentu i przejąć pod własną odpowiedzialność kontrolę własnych spraw.

Uważam za słuszne w jak najkrótszym czasie podać do wiadomości Niemcom warunki traktatu pokojowego. Zdaniem ministra Byrnesa oddziały gwarantujące bezpieczeństwo dłuższy czas jeszcze pozostaną na terytorium Niemiec—jednakowoż rychło powinno nastąpić stworzenie niemieckiej rady narodowej złożonej z demokratycznie odpowiedzialnych ministrów z 4-ch stref, których zadaniem byłoby opracowanie konstytucji i zagwarantowanie wolności obywateli.

Niemcy i ich sąsiedzi

Stany Zjednoczone pragną, ażeby Niemcy utrzymywały dobre sąsiedzkie stosunki z graniczącymi z nimi państwami, jednakże jednakże sprzeciwiają się uczynienia z Niemców satelity jakiegoś jednego państwa. Jednocześnie uważam, że Niemcy i Austria powinny pozostać odrębnymi państwami, które kroczą odrębnymi drogami.

USA o granicy z ZSRR

Przechodząc następnie do zagadnienia wschodniej granicy Niemiec Byrnes oświadczył, że poza strefą radziecką, w której znajdują się oddziały Armii Czerwonej, należy odróżnić ziemie oddane Polsce w administrację, na których znajdują się oddziały Armii Polskiej. Jeszcze przed zawarciem układu poczdamskiego ustalono, że pewna część ziem niemieckich a m. in. miasto Królewiec zostanie przysądzone Zw. Radzieckiemu, i o ile Zw. Radziecki nie zmieni zdania w tej sprawie, — to Stany Zjednoczone pozostaną przy tej decyzji.

St. Zjedn. poprą żądania Polski

Stany Zjednoczone poprą żądanie Polski rewizji granicy zachodniej Polski, tym więcej, że również przed zawarciem układu poczdamskiego zgodzono się na odstąpienie Polsce wschodnich obszarów Niemiec. Układ jałtański sprecyzował stanowisko kierowników rządów trzech państw sprzymierzonych na temat ziem położonych na wschód od t. zw. linii Curzona, wobec czego uznano później za słuszne danie rekompensaty Polsce na zachodzie — kosztem wschodnich ziem niemieckich.

Rząd Stanów Zjednoczonych na konferencji pokojowej poprze na korzyść Polski rewizję wschodniej granicy niemieckiej — którą ostatecznie przypieczętuje traktat pokojowy.

Saara do Francji-- Ruhra do Niemiec

Nie można także odmówić Francji prawa do Zagłębia Saary. Żadnych innych zmian granic Niemiec Stany Zjednoczone popierać nie chcą, jak również przeciwstawią się oderwaniu od Niemiec Zagłębia Ruhry.

Byrnes i Mołotow w Berlinie

LONDYN, 7.9 (BBC). Minister Byrnes po wygłoszeniu mowy w Stuttgarcie odbędzie 4-dniową wycieczkę po Niemczech Południowych w towarzystwie zastępcy szefa amerykańskiego zarządu wojskowego generała Claya.

We czwartek minister Byrnes konferował w Berlinie z generałem Clayem.

Minister Mołotow, który przybył we czwartek do Berlina odbył konferencję z dowódcą wojsk radzieckich w Niemczech, marszałkiem Sokołowskim.

Albania prosi o głos

NOWY JORK, 7.9 (Reuter). Przedstawiciel Albanii w Nowym Jorku, płk. Tuk Jakova, przesłał na ręce Przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa list, z prośbą o dopuszczenie do udziału w dyskusji nad skargą ukraińską Grecji.

La Guardia wraca do Ameryki

KOPENHAGA. 7. 9. (PAP) Dyrektor generalny UNRRA La Guardia ulał się nadzwyczajnym samolotem do Londynu, gdzie odbędzie rozmowę z premierem Attlee, poczym odleci do Ameryki.

Bevin-Bidault

LONDYN. 7. 9. (BBC) Ministrowie Bevin i Bidault odbyli konferencję na temat porozumienia handlowego anglo-francuskiego.

Porozumienie austriacko-włoskie

LONDYN, 7.9. (BBC). Przedstawiciele Austrii i Włoch osiągnęli porozumienie w sprawie ludności mówiącej po niemiecku, a zamieszkującej po łudniowy Tyrol. Na zasadzie równorzędności praw z innymi mieszkańcami płd. Tyrolu.

Sesja KRN 20 września

WARSZAWA. 7. 9. (PAP) Biuro Prezydialne KRN podaje do wiadomości że posiedzenie plenarne 11 sesji Krajowej Rady Narodowej odbędzie się w dniach 20 i 21 września 1946 r. w sali posiedzeń Krajowej Rady Narodowej w Warszawie, przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 49, z następującym porządkiem dziennym:

1) odwołanie i przyjęcie nowych posłów,

2) sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej o budżecie i planie inwestycyjnym na 1946 rok,

3) referat przewodniczącego komitetu ekonomicznego Rady Ministrów o planie odbudowy gospodarki Polski w latach 1946/47.

4) projekt ustawy ordynacji wyborczej do Sejmu,

5) akceptacja konwencji międzynarodowej, dotyczącej stworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych dla wychowania nauk i kultury (U. N. E. S. C. O.)

6) sprawozdanie i wnioski komisji poselskich.

7) zatwierdzenie dekretów Rządu Jedności Narodowej,

8) odpowiedzi na interpelacje poselskie.

Posiedzenie w dniu 20 września rozpocznie się o godz. 10.

Analogia Gdańsk-Triest

Przemówienie delegata Polski

PARYŻ, 7.9 (PAP). — Po zasadniczych wystąpieniach delegatów jugosłowiańskiego, radzieckiego i amerykańskiego w sprawie Triestu na włoskiej komisji, zabrał głos delegat Polski, radca Winiewicz i w gruntownym przemówieniu, opartym na analogii między Triestem a Gdańskiem, oświadczył m. in.:

„Polska miała w przeszłości niezbyt szczęśliwy przywilej uczestniczenia w rozwiązywaniu problemu, który był bardzo podobny do tego, jaki mamy dziś przed sobą. Była to sprawa gdańska. Polska stała się ostatecznie ofiarą sposobu, w jaki problem ten został rozwiązany. Uważamy, że podobieństwo między Gdańskiem a Triestem jest tak uderzające, że sprawa Gdańska powinna być traktowana jako pouczający precedens przez wszystkich, którzy starają się dziś rozwiązać zagadnienie Triestu. Gdańsk przez stulecia całe był kością niezgody pomiędzy słowiańskim a germańskim światem. Więzy łączące Polskę z Gdańskiem były tak ścisłe, jak związek kraju z Wisłą. Specjalna komisja międzynarodowa wyznaczona przez Wielkie Mocarstwa w końcu pierwszej wojny światowej, nie zawahała się zalecić włączenia Gdańska do Państwa Polskiego. Na nieszczęście uwag tych nie uwzględniono, natomiast wysunięto i przeprowadzono specjalny plan, zmieniający Gdańsk na wolne miasto.

Plenarne posiedzenie -- żądanie Iraku

LONDYN, 7.9 (BBC). W piątek odbyło się plenarne posiedzenie konferencji pokojowej, na którym delegat Iraku Jamaalli przedstawił 3 żądania: Irak sprzeciwia się kategorycznie oddaniu byłych włoskich kolonij Włochom, domaga się niepodległości Libii względnie oddania Libii pod powiernictwo Ligi Arabskiej oraz udziału w odszkodowaniach włoskich. Posiedzenie plenarne trwało pół godziny.

Odpowiedź Cadogana na Radzie Bezpieczeństwa

LONDYN, 7.9 (BBC). Rada Bezpieczeństwa odbyła w piątek wieczorem poufne posiedzenie.

Na posiedzeniu jawnym delegat brytyjski Cadogan odpowiadał na wywody Manuilskiego, twierdząc, że cała skarga Ukrainy w sprawie Grecji sprowadza się tylko do rozmiarów zwykłej propagandy. Stan rzeczy panujący w Grecji nie jest nawet w przybliżeniu tak zły, jak to ma miejsce w innych państwach. Stosunki w Grecji są przede wszystkim skomplikowane przez komunistów, a stałe alarmowanie sprawy greckiej na Radzie Bezpieczeństwa doprowadza do umniejszenia jej autorytetu. Cadogan wziął w stanowczą obronę oddziały brytyjskie stacjonowane w Grecji, podkreślając ich bezstronne zachowanie się oraz chwalebną działalność w okresie wojny.

„Grecja walczy o demokrację"

Oświadczenie delegata greckiego w N. Jorku

NOWY JORK, 7.9 (PAP). Na wieczornym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa przedstawiciel Grecji Dendramis kontynuował swe wywody. Zarzucił on przedstawicielowi Ukrainy, iż usiłuje on przedstawić w ten sposób sprawę, jak gdyby ruch oporu w Grecji był reprezentowany tylko przez EAM i stwierdził on, że w istocie w ruchu brały udział wszystkie klasy społeczeństwa.

Dalej protestował przeciwko oskarżeniom pod adresem armii greckiej. Dendramis oznajmił: „Grecja nie potrzebuje niczyjej pomocy w jej walce o demokrację już choćby dlatego, że jej koncepcja demokracji różni się od koncepcji w innych krajach".

W dalszym ciągu mówca wywodził, że Rada Bezpieczeństwa powinna zapobiec „ingerencji w sprawy greckie co 6 miesięcy". Polemizując z oskarżeniami Grecji o faszyzm, mówca wyraził pogląd, iż interwencja Ukrainy wynika z chęci „zastraszenia rządu greckiego".

Na zakończenie mówca zapewnił, że naród grecki nie chce się stać przyczyną niezgody między członkami ONZ.

Degrelle w Irlandii?

LONDYN, 7.9. (PAP). Według doniesień agencji Reutera z Dublina, w opublikowanym tam komunikacie oficjalnym stwierdzono, iż nie wiadomo o wylądowaniu na terenie Irlandii Degrelle'a, iż lądowanie w Irlandii podlega surowej kontroli i byłoby trudno znaleźć się w tym kraju drogą nielegalną.

Ewakuacja wojsk angielskich

LONDYN, 7.9. (BBC). Z Aten donoszą oficjalnie, że 15 września, rozpocznie się ewakuacja oddziałów brytyjskich z Aten i okręgu.

Anglo-francuskie porozumienie handlowe

LONDYN, 7.9. (BBC). We wtorek odbędzie się w Muenden konferencja przedstawicieli sfer handlowych brytyjskich i francuskich na temat porozumienia handlowego anglo-francuskiego.

Francja zmienia pogląd

PARY, 7.9 (PAP). Przemawiając w imieniu Francji Alphand, oświadczył na komisji gospodarczej dla spraw bałkańskich, że Francja zgodziła się na radzie ministrów spraw zagranicznych na propozycję amerykańską, aby Rumunia wypłaciła pełne odszkodowania za zniszczone mienie Narodów Zjednoczonych.

„Wspaniała mowa delegata radzieckiego — powiedział Alphand — zrobiła jednak na nas wrażenie i skłania nas do gruntownego i poważnego przejrzenia tej sprawy".

Zdaniem delegacji francuskiej sprawa powinna być ponownie rozważona, a Rumunii należy dać możność przedstawienia swego punktu widzenia. Po przemówieniu delegata Francji komisja uchwaliła paragraf 5-ty, artykułu 24-go, stanowiący o sposobie określania szkód.

Odroczą?

LONDYN, 7.9 (BBC). W piątek odbyła się na Quai d'Orsay w Paryżu konferencja Rady Ministrów Spraw Zagranicznych i przedstawiciela Chin na temat odroczeniania sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ, która ma się rozpocząć dnia 23 września br.

Szersze podstawy

LONDYN, 7. 9. (BBC). Król Jerzy grecki opowiedział się za rozszerzeniem podstaw obecnego gabinetu greckiego.

Marynarze strajkują

LONDYN, 7.9. (BBC). 2.300 statków zostało unieruchomionych w Stanach Zjednoczonych z powodu odmówienia przez urząd stabilizacji płac żądaniu marynarzy zmierzającemu do podwyższenia stopy wynagrodzeń marynarskich.

Modlitwy w Norymberdze

NORYMBERGA, 7. 9. (PAP) Z dn. 5 bm. rozpoczęto codzienne modlitwy dla oczekujących na wyrok w procesie norymberskim 21 przywódców hitlerowskich Niemiec. Modlitwy odbywają się po ostatnim posiłku i trwają kilka minut. Księża oraz obrońcy są dopuszczani w każdej chwili do cel więźniów.

W kilku wierszach

— W ramach zorganizowanej akcji repatriacyjnej od 25-go lutego do 1-go września opuściło Polskę 1,178.000 osób narodowości niemieckiej.

— Uchwałą Rady Kontrolnej w Berlinie 35 mniejszych zakładów i fabryk IG rozsianych po całych Niemczech zostanie sprzedanych osobom prywatnym. Większe fabryki IG zostały przejęte przez państwa okupujące w ramach reparacyj wojennych.

— Do Dziedzic przybyli z Lens polscy górnicy z Francji. Transport liczył 513 osób umieszczonych w 48 wagonach.

— Biuro londyńskie Panamerykańskich Linii Lotniczych komunikuje, że wznowiona została komunikacja lotnicza z Nowego Jorku do Wiednia przez Londyn.

—Ss „Union", który przybył w tych dniach do portu gdyńskiego, przywiózł na swym pokładzie 635 ton konserw rybnych. Transport przybył do Polski w ramach dostaw UNRRA.

Rada Ministrów uchwaliła

WARSZAWA, 7.9 (PAP). Na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 5 bm. uchwalone zostały tezy do pierwszego 3-letniego planu odbudowy gospodarczej, opracowanej przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów. Plan ten, który zostanie przedłożony Kraj. Radzie Narodowej na najbliższej sesji 20 i 21 września, jest dalszym poważnym krokiem na drodze do stabilizacji naszego życia gospodarczego.

Poza tym Rada Ministrów powzięła uchwały o ratyfikacji pożyczki amerykańskiej dla Polski w wysokości 40 milionów dolarów, uchwałę o nadanie statutu organizacyjnego Polskiemu Biuru Podróży „Orbis" i uchwaliła dwa rozporządzenia: w sprawie podwyższenia służbowych diet wyjazdowych dla pracowników państwowych oraz nadania nowego statutu Towarzystwu Przyjaźni Młodzieży Szkół Wyższych. Spośród dekretów uchwalonych przez Radę Ministrów a przesłanych do zatwierdzenia Prezydium Krajowej Rady Narodowej, najważniejszym jest dekret o dostosowaniu uposażeń w Związku Samorządu Terytorialnego do uposażeń pracowników państwowych. Rada Ministrów rozpatrywała także dekret uposażeń państwowych pracowników. Rada Ministrów rozpatrywała także dekret o zaopatrzeniu inwalidów. Dekret ten jednak, jako mający istotne znaczenie dla gospodarki finansowej państwa, przesłany został do szczegółowego opracowania Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów. Spodziewać się należy, iż załatwienie tej poważnej i niezwykle pilnej sprawy nastąpi już wkrótce.

USA zapowiadają nową broń

WASZYNGTON. 7 9. (Reuter) Rzecznik ministerstwa wojny oświadczył, że inżynierowie amerykańscy przeprowadzają obecnie szczegółowe badania nad nową potężną bronią, która według tego słów „może okazać się skuteczniejszą od bomby atomowej". Lotnictwo armii amerykańskiej koncentruje się obecnie rzekomo całkowicie na poznaniu nowych rodzajów broni i metod walki powietrznej, odrzuciwszy większość uzbrojenia, jakie stosowano w ostatniej wojnie. „Ze względów bezpieczeństwa" — rzecznik odmówił podania charakteru nowych wynalazków. Oświadczył natomiast, iż niemożność użycia bomby atomowej w przyszłej wojnie może być, zdaniem specjalistów, wynikiem: 1) międzynarodowego układu, zabraniającego posługiwania się bombą atomową, 2) porozumienia podobnego do tych, które zapobiegły użyciu gazów trujących w ostatniej wojnie, 3) rozwoju przeciwśrodków przed niebezpieczeństwem bomby atomowej.

WASZYNGTON 7. 9. (PAP). Ministerstwo marynarki komunikuje, że z pośród szczurów, kóz i świń umieszczonych na okrętach w atolu Bikini zginęło od skutków radioaktywności po wybuchu pierwszej bomby atomowej tylko 20%. Wybuch drugiej bomby spowodował śmierć 60% zwierząt umieszczonych na okrętach doświadczalnych.

Jeszcze o Panoramie

Panorama Racławicka jest na razie umieszczona we Wrocławiu, jednak nie jest jeszcze sprawą przesądzoną, czy tam pozostanie.

Inne miasta Polski wysuwają również swe pretensje i prośby do czynników miarodajnych, o przekazanie im tego dzieła sztuki.

Na ostatnim posiedzeniu WRN w Krakowie, została powzięta rezolucja do prezydium KRN, aby panoramę otrzymał Kraków.

Motywację podawaliśmy już niejednokrotnie, należy tylko przypomnieć, że Insurekcja Kościuszkowska jak i dzieje walk Jej Naczelnika związane są ściśle z Krakowem i jego okolicą. Również i charakter zabytkowy naszego miasta powinien być wzięty pod uwagę przy wyborze miejsca dla Panoramy. (o. d.)

Z obozów Ligi Morskiej

Obozy żeglarskie Ligi Morskiej w Rożnowie będą zakończone w miesiącu wrześniu imprezą z udziałem władz Ligi Morskiej i przedstawicieli władz administracyjnych.

W programie będą zawody pływackie i żeglarskie, w których weźmie udział 6 jol, są to statki żaglowe wykonane przez wychowanków kursów żeglarskich i bez żadnej subwencji we własnym zakresie Ligi.

Jole te ulepszone różnymi szczegółami technicznymi jak powiększenie objętości żagla, co ma wpływ na zwiększenie szybkości. (o. d.)

Odbudowa tokarni

W Nowym Sączu odbudowało Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych Oddział Kraków tokarnię główną, prócz tego dokonano szeregu robót na terenie całego województwa np. w Tarnowie w warsztatach głównych odremontowano ślusarnię i wagonownię, jak również szereg mostów na linii Tarnów — Stróże. (o .d.)

Penicilina dla Krakowa

Na prośbę małżonki premiera ob. Wisły Osóbka-Morawskiej Rada Polonii Amerykańskiej wysłała do szpitala we Wrzeszczu 1.000.900 jednostek penicyliny i 2.000.000 jednostek dla Krakowa. Cenne przesyłki dostarczył samolotem przedstawiciel Rady Polonii Amerykańskiej H. Osiński.

DZIENNIK URZĘDOWY KURATORIUM OKR. SZK. KRAK.

Kuratorium Okr. Szk. Krak. wznowiło wydawnictwo p. t. Dziennik Urzędowy Kuratorium Okr. Szk. Krak.

Dziennik Urz. zawiera obok części urzędowej obejmującej ostatnie dekrety, rozporządzenia, zarządzenia i instrukcje Ministerstwa Oświaty i Kuratorium, także część nieurzędową, obejmującą artykuły o treści wychowawczej, dydaktycznej i oświatowej, przegląd najnowszych wydawnictw szkolnych i pedagogicznych, komunikaty, konkursy i ogłoszenia.

Dziennik Urzędowy przeznaczony jest dla użytku szkół i nauczycielstwa. Dotychczas ukazały się numery 1—6 na rok 1945, oraz trzy numery w b. r. — numer 4-ty w druku.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego mieści się w Kuratorium Okr. Szk. Krak., Kraków, ul. [illegible] 90 III p., pok. Nr. 4 i 48.

Oświatowcy ruszają w teren

Został zakończony pierwszy kurs dla referentów kulturalno-oświatowych Związków Zawodowych, organizowany staraniem OKZZ-tu.

W kursie tym wzięło udział 28 robotników i pracowników reprezentujących poszczególne związki.

Kurs obejmował 115 godzin wykładów, które prócz podstawowych tematów tyczyły zagadnień Polski współczesnej, socjalizmu z uwzględnieniem zjawisk socjologicznych i gospodarczych oraz form organizacyjnych ruchu robotniczego jak ruch zawodowy, spółdzielczość i partie polityczne.

W programie wykładów poświęcono wiele miejsca praktycznej organizacji pracy oświatowej w terenie. Kierownicy kursu postawili sobie za zadanie przygotować referentów kulturalno-oświatowych do zdobycia posłuchu i zainteresowania robotników dla spraw nauki, oświaty i kultury.

Niewątpliwie przed absolwentami tego kursu staje ciężkie zadanie do wykonania, które będzie wymagało pracy i cierpliwości z ich strony, aby spowodować zainteresowanie się ruchem świetlicowym, skąd przez kulturalne rozrywki, kółka samokształceniowe i budzenia zainteresować sztuką i literaturą doprowadzić robotników do systematycznej nauki.

Zw. Zaw. za spółdzielczością

Uchwałą KCZZ postanowiono miesiąc wrzesień 1946 poświęcić realizacji hasła kongresu Związków Zawodowych. „Każdy członek Zw. Zawodowego spółdzielcą".

Wszystkie zarządy Zw. Zawod. dostały polecenie powołania referentów spółdzielczych, którzy będą mogli realizować to hasło w terenie.

Całokształtem tej akcji kieruje referat spółdzielczy OKZZ.

Wszyscy związkowcy, którzy są świadomi doniosłości ruchu spółdzielczego w odrodzonej Polsce proszeni są przez OKZZ o współpracę na tym polu, by sztandary tęczowe w dniu spółdzielczości w dniu 29 bm. załopotały nad zwartymi masami ludzi pracy.

Filmy oświatowe dla szkół

W ramach „Filmu Polskiego" został utworzony instytut Filmowy, którego celem jest — między innymi — stosowanie filmu jako środka wychowania społecznego, rozpowszechnienie oświaty i kultury, oraz dostarczenie szkołom aparatów do wyświetlania filmów oświatowych.

W związku z tym Kuratorium poleciło dyrekcjom i kierownictwom szkół zorganizowanie w podległych im zakładach stałych punktów wyświetlania filmów naukowych i oświatowych.

Na razie filmy takie będą wyświetlane 2 razy w miesiącu w każdym punkcie.

Wszelkie sprawy dotyczące organizacji punktów wyświetlania, opłat abonamentowych od szkół, wypożyczenia aparatów i filmów kierować należy do Kierownika Delegatury Okr. Krakowskiego ob. Józefa Sobieckiego, ul. Józefitów 16, tel. 54883, który działa w ścisłym porozumieniu z Kuratorium Okr. Szk. Krak.

Nowa połyczka z bandytami

Przedwczorajszej nocy patrol wojskowy napotkał na szosie między Nowym Targiem i Krościenkiem auto ciężarowe. W czasie próby zatrzymania samochodu dla kontroli z auta posypał się w stronę patrolu grad pocisków.

Żołnierze otworzyli ogień, zmuszając samochód do zatrzymania się. Pasażerowie tajemniczego samochodu ostrzeliwując się zbiegli, korzystając z osłony nocy. Na szczęście pociski nie wyrządziły patrolowi żadnej szkody.

Dochodzenia ustalły, że samochód ten został przed niedawnym czasem skradziony w Zakopanem.

Posługiwali się nim przestępcy grasujący w okolicach Nowego Targu, którzy nie spodziewali się nocnej kontroli na szosie. Dalsze dochodzenia w toku. (m)

Bezczelny napad rabunkowy

Przedwczoraj późnym wieczorem dwóch nieznanych sprawców usiłowało dokonać napadu rabunkowego na ob. Przegańskiego E. z Lublina w Rynku Głównym w Miodosytni.

Pomimo groźby użycia broni przez przestępców, kilku spośród nielicznej publiczności, usiłowało interweniować, alarmując Milicję i próbując rozbroić bandytów.

W czasie tego jeden z nich wystrzelił i zranił ob. Tracza Mariana, które go po zaopatrzeniu na miejscu przewieziono do szpitala św. Łazarza.

Bandyci, którym przeszkodzono w zamiarze, rzucili się do ucieczki.

Natychmiastowa akcja pościgowa doprowadziła do ujęcia jednego ze sprawców. W lokalu znaleziono teczkę napadniętego z pieniędzmi, którą spłoszeni przestępcy porzucili. (m)

KURSY TECHNICZNE TUR-u

2) Kursy kreślarskie 2-go stopnia oraz kurs radiotechniczny przy Towarzystwie Uniwersytetu Robotniczego rozpoczynają naukę w dniu 16 października br.

Kurs radiotechniczny trwa 9 miesięcy. Po ukończeniu tego kursu wydane będą świadectwa.

Kurs kreślarski 2-go stopnia trwa 3 miesiące i jest oparty na programach ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu. Świadectwo ukończenia tego kursu uprawnia do zajmowania odpowiednich stanowisk w przemyśle państwowym.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela sekretariat TUR. ul. Gerbarska 1 w godz. od 11—12 i sekretariat kursów, ul. św. Marka 37 w godz. od 16—18-tej.

KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI MUZYKI I ŚPIEWU

Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Krakowie ul. Krowoderska 4, II p., przyjmuje wpisy na Wydział Pedagogiczny na rok szkolny 1946/47.

Egzaminy wstępne odbywać się będą w pierwszej połowie września br. Informacje w kancelarii P. W. S. M. w godzinach urzędowych od 9—13.

PLAN W 116 PROCENTACH

Fabryki należące do Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego Okręgu Krakowsko-Rzeszowskiego wykonały w lipcu br. plan produkcji w 116%. Wydały one towarów wartości około 8.400.000 zł.

Spośród fabryk należących do tego Zjednoczenia w miesiącu lipcu na pierwsze miejsce pod względem wykonania planu wysunęły się: fabryka Thonet-Mundus w Jasienicy k. Bielska, która plan produkcji wyjełniła w 150%. Na dalszych miejscach znajduje się fabryka Skrivanek w Cieszynie (122% planu). W zakładach należących do Zjednoczenia zatrudnionych jest około 1.150 ludzi, którzy w lipcu br. przepracowali 202.000 robotniko-godzin.

Ze sportu

O palmę pierwszeństwa

Po ostatnich zawodach piłkarskich o mistrzostwo okręgu krakowskiego pomiędzy Wisłą a Garbarnią na czoło tabeli wysunęła się zdecydowanie Wisła, mając o jedną grę i dwa punkty więcej od Cracovii.

Sytuacja Garbarni natomiast jest przesądzona, gdyż przegrała ona wszystkie 3 rozegrane dotychczas spotkania, posiadając przy tym ujemny stosunek bramek 1:6.

Co do Cracovii to ma ona równe szanse z Wisłą na zdobycie tytułu mistrzowskiego. Cracovia gra w niedzielę z Garbarnią na boisku tej ostatniej i będzie miała niewątpliwie twardy orzech do zgryzienia.

Ostatnie swe spotkanie finałowe rozegra Cracovia w czwartek 12 bm. też na obcym boisku, a mianowicie na boisku Wisły.

Na marginesie zwracamy się w imieniu pewnej części publiczności do tych widzów imprez sportowych, a szczególnie piłkarskich, którzy opuszczają trybuny już na 15 minut przed końcem zawodów, czyniąc tym niepotrzebne zamieszanie.

Jesteśmy zdania, że jeżeli ktoś uczęszcza na mecze tylko dla świeżego powietrza, a nie dla obserwowania widowisk sportowych, winien to czynić wtedy, gdy nie odbywają się żadne imprezy. Tak widowskom jak i im samym wyjdzie to na korzyść. Tymi „sportowcami" winni zainteresować się gospodarze względnie porządkowi boisk, a w wypadkach szczególnie drażliwych funkcjonariusze MO.

Elita lekkoatletów na start

Dzisiaj o godz. 15-tej rozpoczynają się mistrzostwa lekkoatletyczne Polski w konkurencjach tak kobiecych jak i męskich. Udział weźmie elita naszych lekkoatletów ze Stanisławą Walasiewiczówną, Wajs-Gretkiewiczową, Gieruttą, Staniszewskim i Kozubkiem na czele.

Mistrzostwa, jak już wspomnieliśmy, rozpoczną się o godzinie 15-tej na Stadionie Miejskim przy Al. 3-go Maja.

Po defiladzie zawodników rozegrane zostaną pierwsze konkurencje.

W niedzielę początek zawodów o godzinie 9,30 rano, po południu zaś o godz. 15-tej. Mistrzostwa zapowiadają się bardzo ciekawie i jeżeli tylko pogoda dopisze spodziewamy się dobrych wyników

Z działalności RTPD

Zakończenie półkolonii w Prądniku Białym

W ubiegłą niedzielę zaproszone zostałyśmy — my, tj. towarzyszki z Organizacji Kobiet PPS — do uczestniczenia w charakterze gości w uroczystości zakończenia wakacyjnego okresu półkolonii RTPD w Prądniku Białym. Z radością przyjęłyśmy zaproszenie i o godzinie 15-ej wsiadłyśmy do partyjnego Dodge'a, który z należytą szybkością powiózł nas w stronę Prądnika.

Odrazu po przybyciu otoczyła nas miła i beztroska atmosfera; wśród miłej pogawędki zawarłyśmy znajomość z małymi naszymi przyjaciółmi z półkolonii, ich rodzicami, wychowawczyniami i administracją kolonii. Dowiedziałyśmy się z grubsza, co dzieci przygotowały dla uprzyjemnienia czasu swym kolegom i gościom.



Z wielką niecierpliwością oczekiwali wszyscy przybycia reszty zaproszonych, a przede wszystkim kobiet polskich z Francji, które obecnie zwiedzają Polskę i właśnie przybyły do Krakowa.

Nadjechały wreszcie. Temperatura uczuć podniosła się w sposób niemal dotykalny.

Wśród naprężonego oczekiwania zgromadzonej dziatwy rozsunięto kotarę, zakrywającą pomysłowo urządzoną pod gołym niebem scenę. Ustawiony w głębi chór zaśpiewał „Na barykady, ludu roboczy!". Dzieci śpiewały bardzo ładnie, z zupełnym opanowaniem melodii, rytmu i tekstu. Najmłodsza ze śpiewaczek budziła szczególną sensację — była to 3½-letnia córeczka jednego z towarzyszy prądnickich.

Nastąpiło przemówienie dziękczynne jednej z dziewczynek, rezolutnie i swobodnie wyrażającej wdzięczność całej półkolonii dla tych wszystkich, którzy pracą swą, darami lub wypożyczaniem samochodów przyczynili się do tego, że półkolonia była wielkim sukcesem. Istotnie, wesołe twarzyczki dzieci, ich wygląd zdrowy i schludny, serdeczność i swoboda, z jaką odnoszą się do kierownika i wychowawczyń, świadczą najlepiej o tym, że cel, przyświecający RTPD przy zakładaniu kolonii został w zupełności osiągnięty.

Po przemówieniu nastąpiły liczne deklamacje. Obok poważnej patriotycznej poezji usłyszałyśmy poematy, sławiące przyrodę, wierszyki żartobliwe, inne wzywające do pracy nad sobą lub głoszące sławę polskiego morza. Niezmordowany „conferencier", zarazem kierownik i spiritus movens" półkolonii, tow. Jedynak, zapowiadał coraz to nowe punkty programu.



Wzruszające było przemówienie jednej z delegatek kobiet polskich z Francji, która w pełnych prostoty i uczucia słowach opowiedziała o życiu naszych dzieci w tym kraju, o tym, że ojczyzny swej dalekiej nie zapominają i że uczą się też polskich wierszyków, w których wyrażają tęsknotę za wolną demokratyczną Polską. Zacytowany wierszyk wywarł wielkie na wszystkich wrażenie.

Wreszcie samorzutnie, bez wszelkiego wezwania, powstaliśmy z miejsc i rozległy się pełne powagi słowa „Roty".

Po przedstawieniu ruszyło całe rozbawione roześmiane bractwo ku długim stołom, na których piętrzyły się nieprzebrane stosy ciast domowego wypieku. Po tylu wrażeniach odezwał się apetyt, toteż młodzi i starzy spożywali dary Boże wśród wesołej pogawędki.

Po podwieczorku rozdano dzieciom czekoladę oraz ubranka przygotowane dla nich przez członkinie Organizacji Kobiet PPS z darów Opieki Społecznej.

Z żalem rozstawali się wychowankowie półkolonii z tym wszystkim, co było ich udziałem w ciągu dwóch miesięcy letnich.

Nawiązując do programu, stwierdzić muszę na zakończenie, że poziom wykonania utworów wygłaszanych i śpiewanych lub granych przez dzieci świadczy zarówno o rzetelnej pracy kierownictwa i personelu wychowawczego półkolonii ,jak również o inteligentnym ,wrażliwym, uczuciowym materiale młodzieżowym. Niestety, bardzo dużo pozostaje jednak do zrobienia w zakresie repertuaru dziecięcego, odzwierciedlającego nową rzeczywistość, w zakresie dziecięcej poezji i pieśni.

Z. S.

Z życia PARTII

Konferencja PPS w Nowym Sączu

Dnia 1 września br. odbyła się w Nowym Sączu konferencja partyjna PPS przy udziale przeszło 150 delegatów z miasta i powiatu. Komitet Wojewódzki reprezentowany był przez tow. Kulickiego.

W bogato udekorowanej sali obrad Domu Robotniczego przy ulicy Zygmuntowskiej zebrali się działacze socjalistyczni, ażeby dać wyraz swojemu stanowisku.

Sprawozdanie z działalności i z sytuacji w mieście i powiecie złożył tow. Jan Rybczyk. Dłuższy referat ideowo-polityczny wygłosił delegat wojewódzki tow. Kubicki.

Zebrani z niesłabnącym zainteresowaniem wysłuchali referatów i dali swój wyraz w ożywionej dyskusji w której kolejno zabierali głos towarzysze: Struzik, Mawutscher, Ropel, Bruczkowski, Anzel, Lupa i Koniezn..

Przemówienia nacechowane głęboką troską o byt Państwa, o byt jednostki, o podniesienie oświaty, o zwartość partyjną — dały dobitny wyraz w uchwalonej jednogłośnie rezolucji, której treść podajemy poniżej:

„Zebrani członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej na konferencji partyjnej PPS w dniu 1. 9. 1946 r. w sali Domu Robotniczego w Nowym Sączu po wysłuchaniu referatu tow. Kubickiego, sekretarza wojewódzkiego Komitetu PPS, na temat obecnej sytuacji w kraju uznają w całej rozciągłości linię programową naczelnych władz PPS jako ideologicznego kierunku mas robotniczych i chłopskich.

Zebrani zobowiązują się szerzyć ideologię PPS, pracować nad podniesieniem świadomości ludu pracy i powiększać szeregi członków PPS, oraz wypowiadają otwartą walkę rozbijaczom szeregów Partii i ruchu proletariackiego".

Nie każdy w Polsce wie, że Nowy Sącz, stary Podhalański gród był kolebką i ogniskiem polskiego ruchu socjalistycznego, zaś dźwignią i pośrodkiem pracy stał się tamtejszy kolejarz. Wojna przerzedziła szeregi socjalistów nowosądeckich, lecz gwardia, która pozostała, wypróbowana niejednokrotnie w walce o prawa do życia — wspólnie z młodszą generacją na odbytej konferencji wykazała postawę, zwartość, wolę i zaufanie o czym świadczy rezolucja.

Konferencja wykazała ponadto, że każdy socjalista jest dla czynników partyjnych źródłem oparcia przy budowie lepszego jutra.

Obradom przewodniczył tow. Berger — przewodniczący Komitetu Miejskiego PPS.

Nie trzeba być jasnowidzem

ażeby odpowiedzieć na pytanie, co czeka nabywcę szczęśliwego losu do 48-mej loterii klasowej. Albowiem z planu gry wynika, że czeka go jedna z 48.000 wygranych, których listę otwiera:

GŁÓWNA WYGRANA — MILION ZŁ.

6	wygranych	po	500.000 „
38	„	„	100.000 „
60	„	„	50 000 „
145	„	„	20 000 „
535	„	„	10.000 „

Ogólna suma wygranych — 62 mil. zł.

Ciągnienie I.ej klasy już 14-go bm.

Proces kata Oświęcimia

W Katowicach bawił ostatnio prokurator Najwyższego Trybunału Narodowego dr Cyprian. Przyjazd prok. Cypriana związany był ze zbliżającym się procesem przeciwko b. komendantowi obozu w Oświęcimiu — Hoessowi.

Proces ten jak ustalono, odbędzie się w Katowicach, przy czym rozprawa odbyłaby się w sali Wojewódzkiego Domu Kultury.

Pani Drurry w Krakowie

Wczoraj przybyła do Krakowa żona generalnego dyrektora UNRRY generała Drurry. Pani gen. Drurry zatrzymała się w Hotelu Francuskim.

Znowu profanacja grobów

Ostatnio nieznani sprawcy dokonali w Dębicy, pow. Rzeszów, profanacji cmentarza katolickiego.

Korzystając z osłony ciemności otwarli oni 25 grobowców.

Szukając złota i kosztowności, powyrzucali na wierzch trumny i porozbijali je, naruszając zwłoki. Podjęto natychmiast energiczne śledztwo.

Inicjatywa prywatna rozpoczyna odbudowę

Popierana przez czynniki państwowe inicjatywa prywatna rozpoczęła w całym szeregu miast Polski nie tylko odbudowę, ale budowę nowych domów. Poza znanym warszawiakom, budującym się pierwszym po wojnie w Warszawie domem na rogu Chmielnej i Nowego Świątu, daje się zauważyć np. w Szczecinie wzmożony ruch budowlany, na odcinku sklepów, które wyrastają tam ostatnio, jak grzyby po deszczu. W Katowicach jest na ukończeniu duży 4-piętrowy dom, w Gdańsku (Wrzeszcz) — wybudowano nową 3-piętrową kamienicę itd.

Kraj trzech paszportów

Sensacyjny reportaż z podróży przez Hiszpanię

Statek przybija do portu w Algeciras — nikt jednak nie wysiada. Wszyscy czekają. „Za kolejką" oddają policjantowi, stojącemu na redzie swe paszporty. Następnie ciągle gęsiego, milczący i powolny tłum przechodzi do urzędu celnego. Urzędnicy każą otwierać wszystkie kuferki, teczki, paczki. Niezbyt czystymi rękami przewracają w bieliźnie, papierach, żywności. Później — rewizja osobista. Następnie wystawanie po odbiór paszportów. Przedtem jednak trzeba wypełnić formularze. Jeden, drugi, trzeci. Trzeci formularz zostaje opatrzony w pieczęć i podróżny jest obowiązany przedstawić go wraz z paszportem policji wszędzie gdziekolwiek się zatrzymuje.

GŁÓD

Hiszpanie głodują. Franco potrzebuje pieniędzy. Pieniędzy na opłacenie licznych funkcjonariuszy, którzy opracowują te formularze. Pieniędzy na umundurowanie Maurów, którzy go chronią przed ludem hiszpańskim, pieniędzy na ostrzenie bagnetów, na których opierają się jego rządy.

Aby mieć pieniądze Franco eksportuje. Eksportuje oliwę, owoce, ryż. Wszystko, co Hiszpanie dotychczas jedli.

Cóż jedzą oni obecnie?

Racja chleba wynosi 80 gram dziennie, dla ciężko pracujących — 250 gram. Chleb jest czarny, twardy jak kamień, i jak mówią Hiszpanie — wypieczony z grochowej mąki.

W Madrycie dokoła Puerta del Sol, sklepy przepełnione są różnymi dobrymi rzeczami: szynka, drób, konserwy, owoce, wino... wszystko po cenach astronomicznych.

Hiszpański robotnik zarabia dziennie 10 do 12 pesetów. Jeśli zechce on kupić kilo fasoli musi zapłacić 13 pesetów, za kilo cukru — 30, za litr oliwy — 12 do 15 pesetów.

POLICJA DZIAŁA

Przybywając do Madrytu jest się oblężonym przez żebraków i przewodników. Wszyscy chcą zarobić parę groszy, każdy jest głodny.

Funkcjonariusze policji nie zdają się być głodni. Są oni dobrze odziani, palą angielskie papierosy, przesiadują w luksusowych restauracjach. I oni „pracują". Przez dwie noce jeździliśmy hiszpańskimi kolejami i nie dano nam wcale spać. Co pół godziny otwierały się drzwi przedziału: „Policja".

Policjant bada paszport, robi notatki.

„Kontrola biletów"

„Opłata celna".

Nam pozostawiają względny spokój. Magiczne słowa: „Estranjero, transito" (cudzoziemcy przejazdem) hamują rozpętanych funkcjonariuszy. Ale z Hiszpanami nie robią oni sobie żadnych ceregieli. Przeszukują bez słowa wyjaśnienia teczki, kufry, otwierają paczki...

Pewien dobrze odziany Hiszpan, któremu wyrzucono koszule na niezbyt czystą podłogę, dał folgę swej irytacji — oczywiście dopiero po odejściu urzędnika.

„My już nie jesteśmy ludźmi — krzyczał — tylko zwierzętami z dowodami tożsamości! Nie jesteśmy nigdzie niczego pewni. Policja może wkraczać do naszego mieszkania o każdej porze dnia i nocy. Można być zaaresztowanym po prostu w każdym miejscu i w każdej chwili, i wtedy przepada się na zawsze w jakimś więzieniu. Bez wyjaśnienia, bez wyroku..."

Nagle umilkł, gdyż inny typ umundurowany z pistoletem maszynowym na ramieniu otworzył drzwi: „Kontrola paszportów!"

W Madrycie przed każdym domem urzędowym i przed każdym bankiem stoi warta żołnierska. Wszędzie mundury. Wszędzie broń.

DWIE WOLNOŚCI

W podróży, na każdej stacji, o każdej godzinie szturmują żebracy do pociągu. Niektórzy wyciągają po prostu rękę: — „Pan!" (chleba!).

Inni coś sprzedają: szklankę wody, pomarańcze, garść migdałów... Dzieci, kobiety, mężczyźni każdego wieku.

Przed Madrytem, gdzie domy w ruinach i okopy przypominają rozpaczliwy bohaterski bój miasta przeciw ko faszystom widzimy grupę ludzi — mężczyzn, kobiet i dzieci w łachmanach, leżącą na ziemi. To „włóczędzy" — objaśnia nas pewien Hiszpan — wędrują oni z miejsca na miejsce, żebrzą i kradną. Żebrać i kraść — są to dwie wolności faszystowskiej Hiszpanii gen. Franco.

Nowy transport przestępców wojennych

SZCZECIN, 7. 9 (PAP) Do Szczecina przybył transport przestępców wojennych, wydanych Polsce przez władze okupacyjne Niemiec. Polska misja wojskowa, w porozumieniu z władzami angielskimi i radzieckimi, zwiedziła szereg obozów w Niemczech Środkowych i Północnych, skąd rozpoznani przestępcy wojenni zostali odesłani do Berlina i Lubeki a stamtąd do Polski. Są to przeważnie niemieccy urzędnicy Gestapo i SS, nie brak jednak i renegatów obywateli polskich, którzy w obozach koncentracyjnych dopuścili się okrucieństw względem swych towarzyszy niedoli. W chwili obecnej przebywa w więzieniu śledczym w Szczecinie 43 zbrodniarzy hitlerowskich, oczekujących na transport do Poznania. Między nimi znajdują się: Mendel Grunszpan, Wilhelm Kempf SS-owiec, Wilhelm Blum szef Gestapo w Radomiu, Fritz Weidman gestapowiec i inni.

Akta sprawy oskarżonych zostały już wysłane do Poznania.

Ostra nota Belgii do gen. Franco

BRUKSELA (SAP). — Minister spraw zagranicznych, Spaak, przyjął Antonio Gullon Gomeza, charge d'affaires hiszpańskiego w Brukseli i wręczył mu notę rządu belgijskiego.

Nota ta jest surowym osądzeniem stanowiska rządu hiszpańskiego i jest podobno zredagowana tak, że nie pozostawia żadnych wątpliwości co do treści.

W Brukseli oczekuje się z niecierpliwością na odpowiedź Franco.

Radziecki pogląd na politykę anglo-amerykańską

W moskiewskiej gazecie „Nowoje Wremia" admirał radziecki Belli, przeprowadza analizę polityki anglo-amerykańskiej na Morzu Śródziemnym. Polityka ta — twierdzi admirał — stara się zamienić to morze na angielskie jezioro.

Przed drugą wojną światową, pisze admirał Belli, Morze Śródziemne podlegało kontroli trzech wielkich państw: Wielkiej Brytanii, Francji i Włoch. Od tego czasu Włochy straciły wszystkie swoje pozycje, Francja jest poważnie osłabiona, a rola Anglii znacznie wzrosła. Admirał zapewnia, że rząd angielski popiera Hiszpanię Franca, by zapewnić sobie kontrolę Gibraltaru i że chciał stworzyć „wielką Libię", by wzmocnić swe stanowisko na centralnym Morzu Śródziemnym.

Według admirała radzieckiego, Anglia zachowuje takie same stanowisko w sprawie Triestu, chcąc narzucić statut, który by zamienił Triest w nowy Gibraltar.

Admirał przypomina w paru słowach zagadnienie Cieśnin Czarnomorskich, a następnie przeprowadza analizę polityki amerykańskiej w świetle ugody niezjawnionej, ale rzeczywistej, która istnieje pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi.

Jeśli sądzić podług prasy amerykańskiej, kontynuuje admirał — Ameryka, która nie posiada ani skrawka ziemi na Morzu Śródziemnym, ani na jego wybrzeżach, ma zamiar utrzymywać tam stałą eskadrę. Jest to jeszcze jeden krok do powiększenia strefy amerykańskich wpływów ekonomicznych i wojskowych na Bliskim Wschodzie.

Zamiary pewnych państw, kończy admirał — napotkają na pewno na sprzeciw wszystkich zainteresowanych państw, a przede wszystkim krajów śródziemnomorskich. Francja i Włochy powinny z urzędu zająć stanowisko, które im się należy i stać się poważnym czynnikiem polityki na Morzu Śródziemnym.

Syria pretenduje do Rady Bezpieczeństwa

KAIR. (SAP). — Egipt i Liban poprą kandydaturę Syrii do Rady Bezpieczeństwa. Syria zajęłaby miejsce Egiptu, którego mandat się kończy.

Rady Zakładowe w Szwecji

W każdym przedsiębiorstwie szwedzkim, zatrudniającym conajmniej dwudziestu pięciu robotników lub urzędników, utworzona będzie Rada Zakładowa.

Decyzja ta została powzięta na zasadzie ugody pomiędzy syndykatem pracodawców a związkami zawodowymi i syndykatami pracowników umysłowych Szwecji.

Gunnar Anderson, wiceprezes Zw. Zawodowych, oznajmił, że układ ten jest tylko etapem na drodze ustalenia demokracji w przemyśle.

Kronika skandaliczna rok 1956

Jak donosi agencja podsłuchowa „Ucho 1" dwóch podstarzałych malarzy ma być wykluczonych ze Związku Plastyków za wykazanie bezprzykładnego wszecznictwa w dziedzinie sztuki. Pan X., były profesor Akademii, ośmielił się pod obraz wymalować dwa pomidory autentycznie pomidorowego koloru. Przypominają one rzekomo w tak skandaliczny i filisterski sposób pomidory żywe, że od pierwszego rzutu oka zostały rozpoznane jako takie przez kucharkę.

Wypadek ten, nienotowany od lat przynajmniej dziesięciu w historii naszego malarstwa, napełnił głębokim smutkiem i niepokojem o losy sztuki krakowskie sfery artystyczne. Malarz tłumaczy się, że wrodzony mu pęd do oryginalności sprowadził go na manowce i usiłuje się ratować od zarzutu filisterskiego pojmowania barw, powołując się na zamieszczoną na tymże obrazie kwadratową gruszkę szafirowego koloru. Sąd koleżeński rozpatrzy sprawę. O ile uda się dowieść, że na żadnej części globu ziemskiego nie istnieją naprawdę szafirowe gruszki na których mógł niewoiniczo wzorować się malarz, zostanie on częściowo zrehabilitowany.

* * *

Na wystawie Akademii Sztuki zaszedł podobno niesłychany i przykry incydent. Oto trzech osobników stwierdziło głośno w pełnej publiczności sali, że na obrazie zatytułowanym „Portret pani Z." rozpoznają najwyraźniej rysy znanej im i autentycznej pani Z.

Jeden z nich posunął się nawet do twierdzenia, że pani Z. jest na obrazie „jak żywa". Obecny na sali pan Y. autor portretu zemdlał i został zabrany przez pogotowie. Istnieje przypuszczenie, że wspomniani osobnicy musieli mieć osobiste porachunki z panem Y. i swe oszczerczе uwagi wypowiedzieli umyślnie w celu zdyskwalifikowania artysty w oczach krytyki. Pan Y. wniósł przeciw nim oskarżenie o obrazę czci. Sąd ściga sprawców.

* * *

W kawiarni Literatów zaszedł wypadek zagadkowy a niepokojący. Oto jeden z obiecujących młodych poetów wchodząc do lokalu zauważył na podłodze kartkę papieru. Podniósłszy ją stwierdził z przerażeniem, że zawierała czterowiersz który był... do rymu. Nie udało nam się niestety uzyskać tekstu, ale naoczni świadkowie stwierdzają zgodnie, że podobno każde ze zdań czterowiersza posiadać miało podmiot i orzeczenie. Wieść głosi że użyte były nawet przymiotniki i słowo „jak". Natychmiast zarządzono rewizję osobistą wszystkich obecnych, przy nikim jednak nie udało się odkryć podobnie skandalicznych płodów literackich.

Jeden z mentorów poezji polskiej, któremu młodzi literaci pokazali ze łzami w oczach nieszczęsną karteczkę doznał ciężkich torsji. Powtarzane od dłuższego czasu podejrzenia, że istnieją wciąż w Krakowie pewne koła, które kultywują potajemnie poezję rymowaną zyskały przez ten smutny wypadek potwierdzenie.

P. S. Jak dowiadujemy się w ostatniej chwili sędziwy portier kawiarni literatów rozpoznał w tekście tajemniczej karteczki urywek z Pana Tadeusza. Po sprawdzeniu jego sądu przez porównanie z oryginałem tego językowego zabytku, okazało się, że tak jest w istocie. Świat literacki powoli tylko przychodzi do siebie po zaniepokojenia i zgorszeniu wywołanym przez wczorajszy wypadek

dziś w TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta „**Mieszczanie**" szkic literacki w 4-ch aktach Gorkija.

TEATR STARY — godz. 19 „**Niebieski lis**" — komedia Herczega. Gościnny występ M. Gorczyńskiej i St. Daczyńskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19-ta „**Codziennie o 5-tej**" Hennequina i Vebera.

„**GROTESKA**" (ul. Skarbowa 2) — godz. 19,15: „**Kraina Uśmiechu**" Franciszka Lehara.

TEATR 1e KOŁOBRZESKIEGO P. P. — godz. 18.30 „**Wicek na tyłach**" — komedia muzyczna Lońskiej, muzyka T. Miltona.

repertuar KIN krakowskich

od piątku 6 września 1946 r.

Scala — „**DELEGAT FLOTY**".
Uciecha — „**KOCHAJ TYLKO MNIE**".
Gdańsk — „**SZARY LORD**".
Wolność — „**CZAPAJEW**".
Świt — „**ŚLUBY KAWALERSKIE**".
Wanda — „**ZYGMUNT KŁOSOWSKI**".
Apollo i Sztuka — „**HONOLULU**".
Warszawa — film pt. **SZCZĘŚLIWA 13.**

Początek programów: Scala: godz. 15, 17 i 19. — Apollo, Uciecha: 16, 18, 20. — Pozostałe kina: 15.30, 17.30, 19.30.

Poranki w niedziele i święta: Apollo i Sztuka godz. 11.30; pozostałe kina z wyjątkiem Scala i Wolność godz. 12.

Radio

na dzień 8 września 1946 r. (niedziela)

7.00 Sygnał czasu i pieśń poranna „Kiedy ranne wstają zorze". Kalendarz historyczny. 7.05 Muzyka poranna. 8.00 Dziennik poranny. 8.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący. 8.25 Muzyka. 9.00 Nabożeństwo. 10.00 Audycja regionalna. 10.40 Muzyka polska. 11.00 Kronika krakowska. 11.10 Koncert życzeń. 11.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Wskazania obywatelskie Tadeusza Kościuszki. 12.06 Poranek symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. Czesława Lewickiego, Maria Bilińska-Riegerowa (fortepian). 13.30 „Niemcy po wojnie". 13.40 Audycja wojskowa. 13.55 Najciekawsze audycje przyszłego tygodnia. 14.00 Audycja dla świetlic wiejskich. 14.35 Chwilka Biura Studiów. 14.40 Teatr wyobraźni — „Czas brania" — słuchowisko Malwiny Szczepkowskiej. 15.20 Recenzja. 15.30 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego. 16.00 „Hej do roboty szkolne przedmioty" — audycja słowno-muzyczna dla dzieci młodszych — Benedykta Hertza. 16.20 Audycja dla młodzieży. 16.35 Kwadrans Kuźnicy. 16.50 Kronika kultury. 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie". 18.15 „5 minut poezji". 18.20. Przegląd tygodnia. 18.30 Tygodnik dźwiękowy 18.45 „Uśmiech i piosnka", „Zjazd w Zadziurzu" w opr. J. Klasztornego i J. Polityka. 19.10 „Mozaika muzyczna" z udziałem Lali Wichrowskiej, chóru Czejanda, Juliana Bułkiewicza (trąbka) i Władysława Szpilmana (fortepian). 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Podróż po świecie. 20.50 Niespodzianki literackie. 21.00 „U naszych przyjaciół" — audycja muzyczna. 21.45 Rozmaitości 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny. 22.00 „Błyskawiczna kariera" — audycja rozrywkowa Michała Meliny. 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. pod dyr. Jana Cajmera. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.10 Fragmenty z zawodów lekkoatletycznych o mistrzostwo Polski z podaniem najważniejszych wyników dnia. Sprawozdawca redaktor Stanisław Habzda. 23.20 Program na jutro. 23.30 Hymn i zakończenie programu.

Pół miliona dla Warszawy

W dniu dzisiejszym przekazała OKZZ Woj. Komitetowi Odbudowy Warszawy czek na pół miliona złotych. Jest to pierwsza rata, którą wpłacili robotnicy i pracownicy Krakowa na ten cel.

Należy podkreślić, że jest to dopiero wpłata 3-ch Zw. Zawodowych: Spożywczego, Chemicznego, Skórzanego i Metalowego oraz częściowo pracowników państwowych.

Jak widzimy mimo bardzo ciężkiej sytuacji materialnej świat pracy oddał swój jednodniowy zarobek na odbudowę Warszawy.

Fakt ten potwierdza jeszcze raz największe wyrobienie i solidarność jak również świadomość konieczności pomocy wzajemnej wśród mas pracujących.

To nie są frazesy patriotyzmu. Miłość i przywiązanie robotnika do kraju wyraża się w czynach.

Świat pracy ma przeto prawo domagać się, aby wszystkie warstwy społeczne zgłaszały świadczenia na rzecz stolicy i to w stosunku proporcjonalnym do ich dochodu.

Woj. Komitet Odbudowy Warszawy powinien co miesiąc publikować wpłaty, jakie dokonane zostały na fundusz odbudowy Warszawy, aby wiadomo było, kogo trzeba przynaglić do spełnienia tego obowiązku narodowego.

Śledzie, mydło i nafta na kartki

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego komunikuje, że od dnia 9 września br. sklepy rejonowe oraz placówki rozdzielcze zakładów pracy, będą wydawały posiadaczom kart żywnościowych kat. I po 1 kawałku mydła do prania a 0,20 kg na odcinek Nr 24 kart wrześniowych w cenie po 2,70 zł. za 1 kawałek.

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu komunikuje, iż sklepy rejonowe i konsumy wydają dla posiadaczy Kat. I, na odcinek Nr. 34 kart żywnościowych z miesiąca sierpnia po 0,50 kg śledzi.

Śledzie wydaje f-ma „Salmo" Bracka 4.

Osobom nieposiadającym oświetlenia elektrycznego ani gazowego będą wydawać od dnia 10. 9. 46. sklepy rejonowo-gospodarcze po 1 litrze nafty w cenie 10.50 zł. za 1 litr na odcinek Nr. 35 kart sierpniowych po uprzednim przestemplowaniu w właściwym Urz. Obw. Z. M.

KONCERT NA WAWELU

Dnia 8 bm. w niedzielę o godz. 15.30 odbędzie się na Dziedzińcu Wawelskim Wielki Koncert na odnowienie ołtarza Wita Stwosza w kościele Mariackim. Udział biorze: Orkiestra Państwowej Filharmonii pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego, młodego kapelmistrza, który po powrocie z Anglii wystąpi w kraju po raz pierwszy oraz znakomita śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska.

W programie muzyka: Moniuszki, Noskowskiego oraz „Polonia" angielskiego kompozytora Elgara.

Bilety w cenie zł 30 do nabycia przy wejściu na Dziedziniec, lub w razie niepogody na salę Filharmonii na godz. 19.30.

Fabrykujemy bieliznę jedwabną

Fabryka Wyrobów Trykotażowych „Eto" w Chrzanowie zatrudniająca 70 pracowników produkuje z surowca krajowego dostarczonego przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu bieliznę trykotową wszelkich rodzajów, gatunków i kolorów. Na okres zimowy fabryka będzie produkować bieliznę trykotową ciepłą. Obroty fabryki wynoszą ponad 800 tysięcy zł miesięcznie, a produkcja pokrywa w znacznej mierze zapotrzebowania rynku krajowego.

Kraków, dnia 2. IX. 1946
Nr. Kan. 1367/46.

Ogłoszenie publicznego przetargu

Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy kanału ulicznego w ul. Grzegórzeckiej na odcinku od ul. Wandy do ul. Fabrycznej z rur betonowych:

1) o przekroju 50 cm	na długości	56.30 mb
2) „ „ 40	„ „ „	230.00 „
3) „ „ 30	„ „ „	125.00 „

czyli na łącznej długości 411.30 mb.

rozpisuje Zarząd Miejski m. Krakowa publiczny przetarg ofertowy z terminem wnoszenia ofert do dnia 14 września 1946 r. do godz. 12-tej.

W dniu tym nastąpi otwarcie ofert.

Wadium wynosi 5% oferowanej kwoty.

Plany, kosztorysy i warunki budowy można przeglądać w Kanalizacji Miejskiej przy ul. Włóczków 18 w biurze Nr. 22 w godzinach urzędowych, gdzie również można otrzymać formularze ofertowe za opłatą 100 zł. — Oferty wniesione po terminie lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględnione.

Prezydent Miasta
w z. (—) Tor

Kraków, dnia 5. IX. 1946.
Nr. Kan. 1368/46.

Ogłoszenie publicznego przetargu

Celem oddania dostawy uzbrojeń lano-żel. dla Kanalizacji miejskiej, a to: 100 szt. przykryw kanałowych,
100 „ kompl. uzbrojeń wodościeków ulicznych,

rozpisuje Zarząd Miejski m. Krakowa publiczny przetarg ofertowy z terminem wnoszenia ofert do dnia 16 września 1946 do godz. 12-tej.

W tym dniu nastąpi otwarcie ofert.

Wadium wynosi 2% oferowanej kwoty.

Plany, kosztorysy, wagi, warunki ogólne i szczegółowe można przeglądać w biurze Kanalizacji Miejskiej przy ul. Włóczków 18 w godzinach urzędowych na II piętrze Nr. 22, gdzie również można otrzymać formularze ofertowe za opłatą 100.— zł.

Oferty wniesione po terminie lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględnione.

Prezydent Miasta
w z. (—) Tor

Kraków, dnia września 1946.

OBWIESZCZENIE

Urząd Wojewódzki Krakowski — Wydział Odbudowy ma do obsadzenia kilka stanowisk: architektów, budowniczych, techników, sił buchalteryjnych i biurowych w Wydziale Odbudowy w Krakowie oraz w Referatach budowlanych podległych Starostw.

Wynagrodzenie wedle umowy. Bliższych informacji zasięgnąć można w Wydziale Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22. - III p. pokój Nr. 190, gdzie należy wnosić dokumentowane podania.

Za wojewodę
(588) (—) Zylińsk. — W. R.
Naczelnik Wydziału Odbudowy.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem „ „ „ . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 509-85
Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 506-53. M—11594